

Federatie voor Begrafenisinstellingen zonder winstoogmerk

Nieuwsbrief FKB

COLOFON

Deze Nieuwsbrief is het digitale informatieblad van de FKB. De FKB wil de belangen behartigen van uitvaartverenigingen.

Info: <http://www.f-k-b.nl>

Wilt u de Nieuwsbrief ontvangen?

Aanmelden via www.f-k-b.nl

Secretariaat van de FKB
mw. G.W. Nijland-Wevers
Telefoon: 0546-577981

E-mail: secretaris@f-k-b.nl

Heeft u informatie die geschikt is voor deze Nieuwsbrief?

Mail die dan naar:

secretaris@f-k-b.nl

FKB

een levende vereniging
rondom de dood

Jaarwisseling

Soms zou je willen dat het zomaar kon: van de ene op de andere dag opnieuw beginnen.

Dat je op 31 december om 24.00 uur het oude echt achter je kunt laten en op 1 januari 00.01 uur helemaal blanco verder te gaan. Een nieuw leven, een nieuwe manier van doen, bedenk het maar.

Maar terwijl ik het schrijf, bedenk ik dat er dan ook heel veel verloren zou gaan: ervaringen, herinneringen, leermomenten en zo verder.

Nee, het is goed dat het niet kan. We vieren oud-en-nieuw niet als een totaal nieuw begin zoals na een punt een nieuwe zin begint, maar als een punt /komma; er is een markering, maar het gaat wel verder.

Die markering gaat vaak gepaard aan goede voornemens. Minder dit en meer dat. Minder druk maken om dingen die je toch niet kunt veranderen, meer aandacht voor mooie dingen.

Waar we met z'n allen behoefte aan hebben is positiviteit – in welke vorm dan ook. Hoop voor het komende jaar. En ik geloof dat dat er is, want er is een Kind geboren!

Midden in alle levensomstandigheden worden er kinderen geboren, tekenen van hoop.

Laten we met elkaar aan die hoopvolle toekomst bijdragen door aandacht en positiviteit uit te stralen om ons heen.

Ik wens u een goed 2025 en voor dit moment veel leesplezier.

Afke den Hollander

In deze nieuwsbrief o.a.

- * Even iets rustiger aan....
- * De Vlaming kiest eerder voor cremieren dan begraven
- * Herdenkingsbijeenkomst De Laatste Eer
- * Hydrolysatorium: wie spreekt het uit of aan?
- * Lichtjesavond Uitvaartvereniging Hollandscheveld
- * Zonder geld geen afscheid

Even iets rustiger aan....

Pas nu de laatste dagen van het jaar zijn aangebroken lijkt het iets rustiger te worden. Wel nog altijd toewerken naar deadlines, die dan soms nog net overschreden worden. Zoals kopij voor de nieuwsbrief waar ik weer twee dagen later dan gepland nog mee bezig ben.

December altijd een maand waarin veel dingen echt moeten gebeuren maar ook allemaal leuke dingen. Tot nu ook nog druk met de afwerking van de landelijke collecte van het Leger des Heils waar ik zo'n 31 plaatsen in het Zuiden coördineer. Gelukkig in veel plaatsen mede-coördinatoren die een deel van het werk overnemen. En dan bij de afronding nu komt weer alles bij elkaar. Weet natuurlijk ook precies waar alle Geldmaat-muntgeld-afstortautomaten staan.... Fijn ook om met enkele muzikanten te kunnen musiceren bij de Lichtjesstoet buiten op het terrein van een instelling waar meervoudig gehandicapten wonen. Altijd fijn het enthousiasme te zien als zij langs komen en even luisteren. Ook fijn om te doen en goed om te kunnen doen is het verblijden van zo'n 200 mensen met een "kerstpakket". Niet met een of ander luxe cadeau erin maar gewoon allerlei dat men kan nuttigen en zo toch in de kerstsfeer te komen. Mensen met wie wij door het jaar heen in contact komen maar ook mensen waarmee we via Maatschappelijk werk of Budgetbegeleiders of anderszins in contact komen. Voor een kerstpakket voor de 71 vrijwilligers van de Stichting Leefbaarheid ben ik deze keer binnen gestapt bij een landwinkel in onze Gemeente. Fijn gebabbeld met de dame daar en vervolgens alle vertrouwen erin dat zij voor het toch vrij lage bedrag dat wij beschikbaar hebben een heel mooi pakket(je) zou gaan maken. En dat werkte ook zo uit. Uiteindelijk enkele dagen voor kerst het ingeladen in een 8-tal auto's en vervolgens gaan rondbrengen. Ook fijn zo weer contact te hebben met enkele vrijwilligers. En tussen de bedrijven door allerlei achterstanden aan pakken en proberen weg te werken. Kan het nieuwe jaar niet met een geheel schone lei beginnen maar er gloort wel licht.

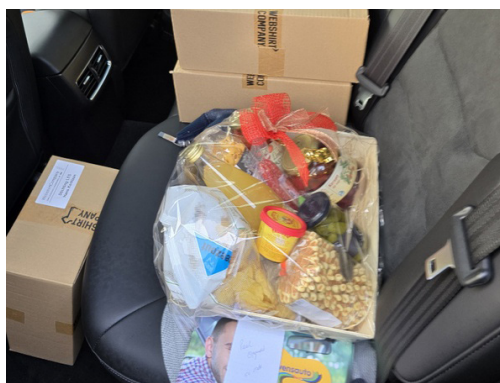
En natuurlijk blijf ik de dag starten met een wandelingetje. Ook nu het dan nog donker is. Weer geheel anders dan in de zomer. Heeft wel wat die donkerte en dan ook nog vaak mist. Heel apart om dan zo langzaam zo'n pikzwarte galloway te zien opdoemen of opeens veel gefladder en gegak te horen van opvliegende ganzen die in mij opeens zo'n donker opdoemend gevaarte ontwaarden. Prachtig!

Mijn gedachtekronkel?

Denkend weer aan de bestuurders van onze verenigingen. Velen zullen lekker rustig de Kerstdagen en jaarwisseling beleven maar ook zullen sommige bestuurders bezig zijn en blijven met de mogelijke perikelen binnen hun vereniging. Goed om dat wel enkele dagen los te kunnen laten..... Samen toelevens naar de jaarwisseling en het nieuwe jaar en dan een goede start!

Meer samen, samen meer!

(J.J. den Hollander – Voorzitter FKB – Illikhoven, 29 december 2024).

R.Brouwer - GBU

Begrafenisvereniging Draagt Elkanders Lasten (D.E.L.) wil rouwcentrum verbouwen

Begrafenisvereniging Draagt Elkanders Lasten (D.E.L.) is voornemens het rouwcentrum aan De Noord flink te verbouwen. Bestuursvoorzitter Klaas Brouwer had gehoopt de plannen daarvoor tijdens de vergadering van vorige week te kunnen voorleggen aan de leden, maar dat lukte niet. De bedoeling is dat de leden van de vereniging tijdens de volgende vergadering in het voorjaar van 2025 de tekeningen te zien krijgen. En daarna kan het snel gaan, aldus voorzitter Brouwer donderdagavond.

De ledenvergadering trok een kleine dertig mensen naar het rouwcentrum. Een contrast met de volle zalen van vroeger en een zeer klein percentage van de 22.623 leden die de begrafenisvereniging momenteel telt. Het bestuur bezint zich dan ook op een andere invulling van de bijeenkomsten, met een aansprekend thema en een spreker. Ook deze keer was overigens een spreker present. Vanuit de organisatie Rouwkost uit Kampen ging het over het onderwerp 'Pappa's rouwen ook'. In een documentaire gaan vier vaders in gesprek met elkaar om te vertellen over hoe ze zijn omgegaan met het verlies van hun overleden kind.

Verbouw en financiën

Het bestuur lichtte toe hoe de vereniging er financieel voor staat ('gezond, nog altijd een aanwas van leden en veel animo voor de geactualiseerde begrafenispakketten') en er werd wat informatie gedeeld over de noodzakelijke verbouwing. Volgens voorzitter Klaas Brouwer was er in eerste instantie sprake geweest van een verhuizing. „Maar de gemeente had geen interesse in ons huidige gebouw. Ook was er twijfel of de nieuwe beoogde locatie, begraafplaats De Vormt, wel toegankelijk genoeg zou zijn.” Daarom is de route van verbouw ingeslagen en daarvoor is 1 op 1 Architectuur ingeschakeld. „Bij rondgang met een timmerman door ons gebouw bleek dat er een groot stuk onderhoud nodig is wat betreft het elektrisch en de warmtevoorziening. Het is dus geen kwestie van hier en daar een lek kozijn repareren. Daarom zijn we ook kritisch gaan kijken naar de werkruimtes en routing door het gebouw.” De plannen en het daarbij behorende financiële plaatje, bleken nog niet dusdanig ver dat er al wat gepresenteerd kon worden, laat staan over gestemd. „Komend voorjaar leggen we het voor aan onze leden en zij bepalen of we er dan op die manier mee doorgaan, of niet.”

Bron: Het Urkerland, 07-12-2024, Sjaak.

De ondertekening van de samenwerking met Joyce Nijholt van Uitvaartzorg Boerhaave en bestuursleden van de begrafenisvereniging Robin Hooghuis, Jeanet Broersma en Johan Mekkes.

Begrafenisvereniging Winsum-Obergum gaat in zee met Uitvaartzorg Boerhaave

WINSUM - Uitvaartzorg Boerhaave gaat vanaf 1 januari de uitvaarten voor de begrafenisvereniging Winsum-Obergum verzorgen.

Uitvaartzorg Boerhaave uit de stad Groningen is een gerenommeerd bedrijf en staat vanwege haar dienstverlening goed aangeschreven in de drie noordelijke provincies. Vanwege een zeer gunstig pakketaanbod heeft de vereniging ervoor gekozen om deze overstap te maken.

Daarnaast biedt Uitvaartzorg Boerhaave ook voor de leden van de vereniging korting op bepaalde diensten die niet vanuit het pakket van de vereniging vergoed worden. Gezien de gunstige tarieven is het nu voor jong en oud aantrekkelijk om lid te worden van de vereniging, dit ondanks de inkoop som die wordt gevraagd.

Alle leden (waarvan het adres bekend is bij de vereniging) worden door middel van een informatiebrief hiervan op de hoogte gesteld. Bij deze brief is een boekje gevoegd waarin wensen voor de uitvaart genoteerd kunnen worden.

Bron: De Ommelander, 05-12-2024, Sjaak.

De Vlaming kiest anno 2024 eerder voor cremieren dan begraven

Trendbreuk in de uitvaartwereld.

In Vlaanderen heerst een opmerkelijke trendbreuk in de uitvaartwereld. Waar begrafenissen ooit het beeld bepaalden, kiezen vandaag 4 op de 5 Vlamingen voor crematie. Uit cijfers van het Verenigd Netwerk van Openbare Crematoria (VNOC) blijkt dat in 2023 maar liefst 78 procent van de overlijdens in Vlaanderen eindigde met een crematie, een evolutie die de klassieke begrafenis steeds verder naar de achtergrond duwt. In Brussel en Wallonië zien we echter een heel ander verhaal: daar is slechts iets meer dan de helft van de uitvaarten een crematie.

Flexibele mogelijkheden zorgen voor opmars crematie

Thomas Heiremans, directeur Vlaanderen bij uitvaartcentrum Sereni, ziet dat de keuze voor crematie vooral gedreven wordt door de flexibiliteit die het biedt. “Een begrafenis beperkt zich tot een kerkhof als laatste rustplaats, terwijl de mogelijkheden met as veel ruimer zijn,” stelt Heiremans bij ‘VRT NWS’. As kan immers in een columbarium worden bewaard, mee naar huis worden genomen, of zelfs worden uitgestrooid op zee, wat veel mensen als persoonlijker ervaren. De kostprijs is niet de doorslaggevende factor in de keuze voor crematie. Een crematie en een begrafenis hebben elk hun eigen kostenplaatjes, maar het ene niet per se goedkoper is dan het andere. Bij een crematie zijn er bijkomende kosten voor het proces zelf, terwijl een begrafenis de investering in een grafsteen vereist – en die komen in allerlei prijsklassen.

Religieuze invloeden en geografische verschillen: waarom Wallonië en Brussel achterblijven

In Wallonië en Brussel blijven traditionele begrafenissen opvallend populair. Hier spelen culturele en religieuze verschillen. In Brussel, waar een grote moslimgemeenschap woont, speelt religie een belangrijke rol. Volgens islamitische geloofsregels is crematie niet toegestaan, waardoor het aantal crematies lager ligt.

Daarnaast hebben de geografische omstandigheden invloed op deze verschillen. Wallonië telt minder crematoria dan Vlaanderen, wat betekent dat mensen vaak langer moeten reizen om een crematie te kunnen laten plaatsvinden. Bovendien wordt op het Waalse platteland traditioneel vastgehouden aan begrafenissen, terwijl in steden crematie sneller aan populariteit wint.

Is resomatie toekomst van uitvaart?

Als antwoord op de toenemende vraag naar duurzame uitvaartopties kijkt Vlaanderen vooruit naar resomatie, een nog nieuwere methode waarbij een lichaam wordt opgelost in een mengsel van water en chemicaliën. Deze techniek staat op de agenda van Vlaams minister van Binnenlands Bestuur Hilde Crevits. “Afscheid nemen is voor iedereen anders, en nieuwe methodes zoals resomatie bieden nabestaanden meer mogelijkheden om het afscheid persoonlijk in te vullen,” aldus Crevits. Momenteel wordt er gewerkt aan een regelgevend kader dat resomatie als alternatief voor crematie en begrafenis mogelijk moet maken.

Ingezonden door Sjef van de Wiel.

Een passende uitvaart voor iedereen bij De Eendracht

MEDEMBLIK - Bij uitvaartvereniging De Eendracht in Medemblik is afgelopen jaren veel vernieuwd en ontwikkeld. De vereniging verzorgt alle aspecten rond de uitvaart een respectvolle, passende en praktische dienstverlening.

De kleur van de nieuwe pakken is donkerblauw. (Foto: aangeleverd)

Voorzitter Sjaak Pronk is met recht trots op de ontwikkelingen die in gang gezet zijn door het relatief jonge bestuur. De rituelen rondom een uitvaart veranderen voortdurend. Zo neemt het cremieren van overledenen steeds meer de plek van begraven in. Vanzelfsprekendheden vanuit de traditie rondom een uitvaart maken plaats voor bijvoorbeeld een grotere rol voor de inbreng van familie tijdens een uitvaart. “De uitvaartleidsters en ons bestuur spelen daar graag op in. Onze vereniging heeft geen winstoogmerk en we bieden de dienstverlening voor alle plaatsgenoten. De vereniging is in 1884 opgericht en had oorspronkelijk een RK-signatuur. Die is zeker niet losgelaten, maar is inmiddels uitgebreid voor mensen van alle gezindten. De kracht van De Eendracht anno 2024 zit in de onderlinge samenwerking en de variatie van talenten, ervaring en vakmanschap.”

Wisseling

Uitvaartleidster Ellen Groot blijft haar diensten verlenen voor De Eendracht. Gerda Bekema, de uitvaartleidster die ruim twintig jaar haar diensten verleent, gaat met pensioen. Plaatsgenoot Malinda Bruyns-Wagenaar, volgt Gerda op. Ellen en Malinda vormen samen het ‘nieuwe’ visitekaartje. Naast de aanschaf van een moderne loopkoets zijn ook de dragers en de uitvaartleidsters letterlijk in het nieuw gestoken. Alle kleding is aangepast en is veranderd in modern, eigentijds en stemmig blauw. De motivatie om het afscheid van een overledene zo bijzonder en waardevol mogelijk te regelen is de drijfveer van alle betrokkenen bij De Eendracht. De vereniging richt zich op de nabestaanden, houdt rekening met de toekomst en blijft zich ontwikkelen. Meer weten rondom een uitvaart? Bezoek De Eendracht of bel naar 06-53563535.

Bron: Rodi.nl, 02-12-2024, ingezonden door Sjef van de Wiel.

Herdenkingsbijeenkomst De Laatste Eer

Traditiegetrouw houdt begrafenisvereniging De Laatste Eer Westerhaar - Vriezenveenswijk aan het eind van het jaar een herdenkingsbijeenkomst. De herdenking vindt plaats op maandag 23 december op de algemene begraafplaats aan de Sibculoseweg. Bij slecht weer wordt uitgeweken naar het mortuarium aan de Hoofdweg 170.

Het zal een avond zijn met een neutraal karakter, met muziek van Soli Deo Gloria en toepasselijke muziek via CD. Er zal een woord gesproken worden en tevens zal men de naam van uw dierbare(n) noemen. Mocht uw dierbare(n) niet op deze begraafplaats rusten, is bijgezet of uitgestrooid, maar u wil wel graag hun naam of namen genoemd hebben, dan kan dit natuurlijk ook. U kunt de namen doorgeven via email: herdenkingdlew@gmail.com.

Bent u slecht ter been, laat het u niet tegenhouden om te komen, als u dit doorgeeft, dan zal een stoel voor u klaar staan waar u tijdens de bijeenkomst kan zitten.

Bij het uitspreken van de naam van uw dierbare(n) zal een kaarsje worden aangestoken. Deze wordt aangeboden door begrafenisvereniging De Laatste Eer. Men mag deze op het graf of andere gedenkplek van zijn/haar dierbare(n) neer zetten na afloop van de bijeenkomst.

Na afloop van de bijeenkomst is er ook gelegenheid een vrijwillige bijdrage te geven voor de gemaakte kosten.

Iedereen wordt van harte uitgenodigd de herdenkingsbijeenkomst bij te wonen.

Bron: De Toren, 18-12-2024, Sjaak.

Het afscheid van Aaldert ten Have (rechts). Links voorzitter Aldert Elema, midden Mariele Mijnlief.

Aaldert ten Have neemt afscheid van uitvaartvereniging Middelstum

MIDDELSTUM - Uitvaartvereniging Middelstum heeft vorige week donderdag afscheid genomen van uitvaartleider Aaldert ten Have en zijn vrouw Rita. Dat gebeurde tijdens een informele bijeenkomst in het dorpshuis van Huizinge. Ten Have is sinds 2004 aan de uitvaartvereniging verbonden geweest. Eerst als reservedrager, sinds 16 januari 2008 als reserve uitvaartleider en sinds 1 januari 2019 als uitvaartleider.

Op deze avond kon ook worden kennisgemaakt met Mariele Mijnlief, de opvolgster van Ten Have. Zij vertelde hoe ze uitvaartleider is geworden en ooit begon in 2015 bij Gaandeweg Uitvaart Educatie. „Daar kreeg ik de geest! Een uitvaart begeleiden is meer dan wezenlijk werk. Ik vind het bijzonder dankbaar werk en vind het fijn er een toegevoegde waarde in te hebben. Dus ging ik aan de slag om praktijkervaring op te doen. Mijn keus viel op kleine uitvaartorganisaties. Kleine eigenzinnige en integere uitvaartorganisaties waar ik veel heb geleerd. Nu wist ik zeker, dit wil ik doen! Maar ik wil het op mijn eigen manier doen. Een manier waarop naasten het afscheid helemaal zelf in de hand hebben. Daarom ben ik in 2017 Onder Ons Uitvaart begonnen”, aldus Mariele.

Ze vertelde dat ze zich meer ziet als ‘coach’ voor de familie dan als uitvaartleider of uitvaartverzorger. „Mijn visie, benadering en werkwijze bij het coachen van afscheid kun je samenvatten in drie kernbegrippen: zelf-weten, samen-doen en goed voelend”, aldus Mariele.

Bron: de Ommelander, 03-12-2024, Sjaak.

Hydrolysatorium: wie spreekt het uit of aan?

Het zal je niet zijn ontgaan. In het nieuwe wetsvoorstel staat resomeren opgenomen als nieuwe bestemmingsvorm. Maar dan wel onder de naam alkalische hydrolyse. Het wordt toegestaan in een hydrolysatorium.

Wij zijn benieuwd hoe deze termen bij jullie vallen en bij alle Nederlanders. Wij hebben Microsofts Co-Pilot in ieder geval al even gevraagd om een hydrolysatorium te tekenen ...

Resomeren – Wet op de lijkbezorging – bron: BGNU, Sjaak 17-12-2024

Leden van Begrafenisvereniging Witharen e.o. over naar De Laatste Eer Emmen, via Delu.

DELU Hoogeveen verwelkomt leden van Begrafenisvereniging Witharen e.o. Foto: DLE Emmen

DLE Emmen dochter DELU Uitvaartverzekeringen heeft op vrijdag 6 december een overeenkomst getekend voor de overname van Begrafenisvereniging Witharen e.o.

De overeenkomst betekent dat de ruim 300 leden van de vereniging nu deel uitmaken van Coöperatie DLE Emmen, waar DELU Uitvaartverzekeringen gevestigd in Hoogeveen onderdeel van is. DELU is ontzettend blij om de nieuwe leden te verwelkomen en hen te ondersteunen met hun vertrouwde dienstverlening. Om de overgang soepel te laten verlopen, is DELU gestart met huisbezoeken bij leden. Dit initiatief wordt zeer positief ontvangen.

Saamhorigheid

„Onze Drentse cultuur kenmerkt zich door naoberschap: we kijken naar elkaar om, zorgen voor elkaar en we doen het samen. Dit willen we ook graag uitdragen buiten de provincie”, stelt Ingeborg Jansen, directeur van Coöperatie DLE Emmen. „Dit gevoel van saamhorigheid is ook precies de basis én de kracht van onze coöperatieve gedachte. De huisbezoeken geven ons de kans om in gesprek te gaan met onze nieuwe leden, hun wensen in kaart te brengen en hen vertrouwd te maken met onze dienstverlening. Wij zien ernaar uit om samen een toekomst te bouwen waarin zorg, betrokkenheid en naoberschap centraal staan.”

Bron: Hoogeveensche courant, 09-12-2024, Sjaak.

Succesvolle en gedenkwaardige eerste Lichtjesavond Uitvaartvereniging Hollandscheveld

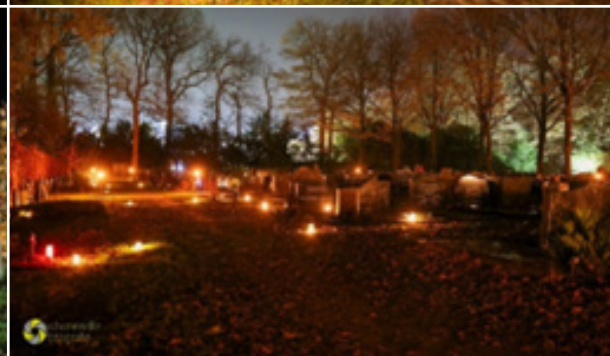
Waar het normaal bij het ondergaan van de zon flink donker is, was vrijdagavond de algemene begraafplaats in Hollandscheveld sfeervol verlicht voor de eerste lichtjesavond.

Deze avond was georganiseerd door Uitvaartvereniging Hollandscheveld om een avond te houden van ontmoeten, delen en herdenken.

En dit is gelukt. Ruim 250 bezoekers, van jong tot oud, staken een kaarsje aan bij hun dierbaren die er niet meer zijn, en op deze manier te herdenken. Ook is er veelvuldig een wens opgeschreven en in de wensboom gehangen. Dit alles gebeurde met een lach en traan. Er heerste deze avond veel saamhorigheid en konden mensen onder het genot van een warm drankje verhalen en ervaringen delen. Dit alles ondertussen genietend van live muziek van Gert van de Vinne.

De werkgroep van de uitvaartvereniging is heel dankbaar dat de maanden van voorbereiding goed is uitgepakt. 'Sfeervol, bijzonder, prachtige avond' waren veel gehoorde reacties van bezoekers. Dit is ook de reden dat vrijdagavond al is besloten dat dit in een behoefte voorziet en het volgende jaar weer op de agenda zal komen te staan.

Bron: Regionieuws Hoogeveen, 30-11-2024, Sjaak.

Uitvaartondernemer bezorgt zelf rouwkaarten door vertraging bij PostNL

Bij uitvaartondernemer Mijndert Rebel uit Huizen was deze zomer de maat vol toen hij voor de zoveelste keer te maken kreeg met rouwpost die te laat, of zelfs helemaal niet aankwam. Daarom begint hij nu zijn eigen lokale ‘bezorgdienst’. Betrokken bewoners stappen vanaf deze week zelf op de fiets om rouwpost in Huizen en Blaricum af te leveren.

Post die te laat wordt bezorgd, of zelfs helemaal niet aankomt: het gebeurt regelmatig, maar bij rouwpost is dat natuurlijk wel extra vervelend. “Mensen missen dan een uitvaart. Dat is natuurlijk heel vervelend”, vertelt uitvaartondernemer Mijndert Rebel.

Rouwkaarten vermist

Hij zag deze zomer de problemen toenemen. “In eerste instantie hoorden we af en toe signalen dat er een enkele kaart niet was aangekomen. Maar deze zomer raakte ineens een hele set kaarten vermist. Toen was voor ons de maat wel vol”, vertelt Mijndert. Vertrouwen op de postbezorging van PostNL is volgens de uitvaartondernemer lastig. “PostNL haalt misschien hun target van 95 procent, maar dat betekent dat bij elke 100 kaarten vijf mensen de uitvaart missen. Dat kan natuurlijk niet.” Daarom besloot de uitvaartondernemer het heft in eigen handen te nemen.

Zelf bezorgen met de fiets

Rouwkaarten worden vanaf nu bezorgd door lokale inwoners. Loes Veelo-van de Kuinder (65) uit Huizen sprong deze week voor het eerst op de fiets voor haar ‘bezorgdienst’. En die begon gelijk druk: ze moest langs maar liefst honderd adressen om de rouwpost door de brievenbus te bezorgen.

“Het is de belangrijkste kaart die je kunt ontvangen”, vertelt Loes uit eigen ervaring. In 2012 overleed haar eigen man en daardoor weet ze hoe belangrijk het is dat rouwpost op tijd komt. “Ik vind het een fantastisch idee, want als mensen hun post niet op tijd krijgen voor een crematie of begrafenis dan zou ik dat heel vervelend vinden.”

Zelf doet ze het vooral om hier een steentje aan bij te dragen. Voor het geld dat ze per bezorgde kaart krijgt, doet ze het absoluut niet. “Ik ben net gestopt met werken, ik houd van fietsen en zo blijf je zelf in beweging.”

Loes Veelo-van de Kuinder (65) springt zelf op de fiets om rouwkaarten te bezorgen -

Foto: NH Media

Soms wordt de rouwpost dezelfde dag nog bezorgd, uiterlijk de dag erna. Loes hoopt dat meer uitvaartondernemingen in de buurt het voorbeeld van Rebel volgen.

Zelf is de uitvaartondernemer ook ambitieus: “Als dit goed werkt, gaan we kijken of we het ook in omliggende dorpen kunnen doen.”

Bron: NH nieuws, 19-12-2024, Sjaak.

Voor verstandelijk beperkte Peter is de uitvaart z'n lust en z'n leven: "Dit is mijn passie"

Voor Peter Dibbets is werken in de uitvaart zijn lust en zijn leven: "Voelt voor mij als thuiskomen.

Foto Zwarte Raven / Joost Ooijman

De uitvaartwereld is zijn lust en zijn leven. Niet meteen vanzelfsprekend voor iemand met een verstandelijke beperking. Maar nadat Peter Dibbets corona had opgelopen en letterlijk doodziek werd, dreigde hij zijn geliefde vak definitief vaarwel te moeten zeggen. Lange tijd vocht hij tegen de bierkaai, zo voelde het. "Je wordt er moedeloos van als je nergens aan de bak komt. En waarom? Omdat ik er een beetje anders uitzie of soms wat moeilijker loop? Ja, en?"

Maar Peter kreeg een tweede kans en greep die met beide handen aan...

Bekende verschijning

Peter Dibbets (50) is een bekende verschijning in het kleine uitvaartwereldje, waar vrijwel alles en iedereen elkaar kent. De Achterhoeker kwam ooit al eens landelijk in de publiciteit nadat hij een boek over zijn grote passie had geschreven. Dit jaar is hij in Haaksbergen aan een nieuw hoofdstuk in zijn carrière begonnen. En speelt hij de hoofdrol in zijn eigen tv-documentaire 'Zwarte Raven', die aan zijn opmerkelijke comeback is gewijd.

Zijn levensverhaal is illustratief voor heel veel mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Waarbij het er even op leek dat hij de rest van zijn werkzame leven in de sociale werkplaats zou moeten slijten. Met alle respect voor zijn collega's die daar helemaal hun draai hebben gevonden, het was niet echt zijn ding. "Op een bepaald moment zat ik bijna te huilen. Voor mij was het niet echt werk, maar meer bezigheidstherapie." Op z'n nieuwe werkplek bij uitvaartcentrum Erve Harink bij Haaksbergen heeft hij nu helemaal zijn draai

gevonden. “Dan ga je daar naartoe. En dan, o man... dat is zo’n andere wereld. Dat is zoiets moois.” De geboren en getogen Winterswijker Peter Dibbets is een begrip in de Achterhoekse uitvaartbranche. Verdiende er jarenlang de kost en koestert een ongebreidelde passie voor het vak. En dat terwijl hij vroeger van de dood niets wilde weten, zo vertelt hij in zijn eigen documentaire.

Zwarte Raven

Dat was in de tijd dat hij nog in een verzorgingscentrum in zijn woonplaats Winterswijk werkte. “Daar was een mortuarium in de buurt. Zodra die mensen dan kwamen, Zwarte Raven noemde ik ze altijd, om doden op te halen, o God, dan moest ik zo gauw mogelijk weg. Ik wilde niets met de dood te maken hebben. Dat vond ik maar eng.” Destijds werkte hij in de civiele dienst. Als schoonmaker en in de waskamer. Het kantelpunt diende zich aan toen de huismeester hem op een dag vroeg te helpen om een doodskist vanuit de kelder naar boven te tillen. Hij piekerde er niet over. “Ik verklaarde hem voor gek. ‘Man, je bent niet goed bij je hoofd dat je me dat durft te vragen’. Maar toen ik die kist aanraakte, viel er een last van mijn schouders. Het was alsof ik werd voortgeduwd en het voelde goed.”

Afgelegde papegaai

Er ging een wereld voor hem open. Al ging dat wel stap voor stap. “Ik ging me steeds meer interesseren voor alles wat met de uitvaart te maken heeft. Als ze me kwijt waren, was ik meestal in het mortuarium te vinden, haha.” Waarna hij op een bepaald moment werd gedetacheerd bij een dierencrematorium en begraafplaats. “Dat was heel bijzonder. Dat je een klein hamstertje gaat cremeren. Die hele crematie kost meer dan zo’n hamstertje. En ik heb weleens een papegaai afgelegd en de laatste zorg verleend. Een papegaai!” Vervolgens ‘promoveerde’ hij naar het crematorium in Usselo. ‘Het mensencrematorium’, zoals hij dat noemde. Peter werd officieel een Zwarte Raaf. Immers, ook hij werd in een pak gehesen. “Mijn eerste pak. Wat was ik trots!” Daar leerde hij toen ook Esther Startman kennen, uitvaartondernemer uit Haaksbergen met roots in de Achterhoek. In de tussentijd volgde Peter in Arnhem de opleiding tot medewerker uitvaartcentrum, waar hij kennis maakte met alle facetten van het uitvaartmetier. “Daar heb ik heel veel mensen verzorgd. Mensen die onder de trein waren gekomen, maar ook baby’tjes.”

Kantje boord

Maar toen werd hij zelf ziek. Doodziek. Het was op een gegeven moment zelfs kantje boord. Het ging mis toen hij ten tijde van de coronacrisis moest worden gevaccineerd. “Als je in de uitvaart werkte, moest je een spuit halen. Het was mijn passie. Daar doe je alles voor.” Dus haalde hij die spuit. “Zes weken later moest ik nog een spuit halen. En dat had ik dus niet moeten doen.” Peter werd op een bepaald moment zo ziek dat hij helemaal niets meer kon. “Dat was vreselijk om mee te maken. Ik kon helemaal niets meer. Moest worden geholpen met het aan- en uitkleden. Ik mag God echt dankbaar zijn dat ik hier nog zit. Dat hadden we niet verwacht.” Na tien maanden thuiszitten, wilde hij de draad weer oppakken. Alleen was zijn vorige baan intussen komen te vervallen. Eigenlijk is hij voor honderd procent afgekeurd. “Maar ik hou er niet van om...”, en houdt illustratief zijn hand op. Daarop ging hij terug naar de sociale werkplaats. Met heel veel pijn in zijn hart. Maar wel met in het achterhoofd om vandaaruit weer in de uitvaartbranche aan de slag te gaan.

Oproep via sociale media

Ondertussen deed hij in de sociale werkplaats lopendebandwerk. Was hele dagen druk met het inpakken van spulletjes. En verlangde terug naar zijn bezigheden in de uitvaart. “Als ik een rouwauto zag, wilde ik zo achter het stuur kruipen. Daar droomde ik van.”

Peter Dibbets, helemaal in zijn sas in de uitvaart - foto Zwarte Raven / Joost Ooijman

Hij plaatste berichten op sociale media met de oproep dat hij een baan zocht. Het leverde echter vooral heel veel steunbetuigingen op. “Mensen zeiden: ‘goed zo, goed zo’. Maar er was niemand die zei: ‘kom maar hier’. Daar word je wel moedeloos van. Dat je nergens aan de bak komt. Wat heb ik dan wat een ander niet heeft? Is dat ik omdat ik er anders uitzie? Of omdat ik soms wat moeilijk loop? Ja, en?” Hij gaat er toch vanuit dat het te maken heeft met zijn beperking. “Dat ondernemers bang zijn dat hun bedrijf naar de filistijnen gaat, omdat er iemand rondloopt met een beperking...” Net toen hij de moed zo ongeveer had opgegeven, plaatste hij toch nog maar weer eens een bericht op LinkedIn. Waarna hij reacties voorbij zag komen van mensen die schreven: ‘Goh Esther, is Peter niet wat voor jou?’ “Maar goed, ik kende wel meer Esthers in de uitvaart. Maar toen stuurde Esther Startman mij een bericht. Met de uitnodiging om een keer langs te komen. Omdat ze me wilde helpen terug te keren in de uitvaart. Ik vroeg haar nog: ‘is dit echt?’” Hij ging met de nodige scepsis op gesprek. “Ik had immers al zoveel teleurstellingen gehad. En dacht dat dit ook wel weer een teleurstelling zou worden.” Maar dat werd het dus niet. “Ze zei dat ze echt met me in zee wilde. En zo is het gekomen dat ik hier nu zit. Geweldig!”

Weer de oude Peter

Hij gaat weer met veel plezier naar zijn werk. In dit geval het nieuwe uitvaartcentrum van Startman, Erve Harink even buiten het dorp Haaksbergen. “Dit is gewoon thuiskomen. Het klinkt misschien wat gek, maar zo voelt het voor mij wel.” Ook de mensen uit zijn naaste omgeving hebben hem weer helemaal zien opbloeien. Peter is weer helemaal de oude Peter. Hij heeft dan ook heel bewust meegewerkt aan de documentaire. Ook als inspiratiebron voor anderen die in hetzelfde schuitje zitten. Peter benadrukt dat er mensen zijn die prima met veel plezier tot aan hun pensioen in een sociale werkvoorziening kunnen werken. “Mensen die het er wel naar hun zin hebben, zitten daar goed.” Maar Peter wijst erop dat er ook mensen met een beperking zijn die wél graag wat anders willen. “Alleen durven ze het vaak niet aan om

die stap te zetten. Omdat ze dat volgens anderen niet kunnen. En als die mensen altijd maar zeggen dat je iets niet kunt, ga je er zelf ook in geloven. Terwijl je het dus wél kunt!” In de documentaire richt hij zich tot lotgenoten. “Ze hebben mij ook weleens gezegd: ‘Peter, hou er toch mee op. Dat wordt niets, stop maar met die uitvaarten’. Maar dit is wat ik wil. Dit is mijn passie. En ik ga ermee door. Als ik die stap niet had gezet, had ik hier nu niet gezeten. Laat zien dat je er bent. Je bent niet anders dan een ander. Echt niet!”

Documentairemaker: “Dit is waar zijn hart ligt”

De documentaire ‘Zwarte Raven’ is van de hand van Joost Ooijman van het gelijknamige productiebedrijf. Normaal gesproken houdt hij zich op commerciële basis bezig met videoproducties en fotografie. “Maar soms is het ook goed om een bijzonder onderwerp op te pikken. Om daar dan je eigen docu van te kunnen maken.” “Ik kende Peter helemaal niet, maar kwam op sociale media zijn oproepen tegen voor een baan in de uitvaart. Hij was op dat moment het inpakken van spulletjes helemaal beu. We zijn toen rond de tafel gaan zitten. En juist toen we enkele gesprekken hadden gevoerd, kwam ineens de baan in Haaksbergen op zijn pad. Het is prachtig om te zien hoe hij helemaal weer is opgebloeid. Want dit is toch waar zijn hart ligt.”

Bron: Oost nieuws, 22-12-2024, Sjaak.

Lichtjesdag op begraafplaats in Harkema

Foto: Geert Huisman

HARKEMA - Zondagavond deed Harkema zoals gebruikelijk mee met Wereldlichtjesdag. Dit werd georganiseerd door uitvaartvereniging Memento Mori Harkema.

Bij het baarhuisje kreeg iedereen een kaars uitgereikt. De begraafplaats was sfeervol verlicht en nadat de klok om 17.00 uur had geluid ging een ieder met de brandende kaars naar het graf van een geliefde.

Bron: Waldnet, 08-12-2024, Sjaak.

Zonder geld geen afscheid: het trieste lot van een gemeentelijke uitvaart

Op de avond dat Kim Hooiveld officieel beëdigd zou worden als klimaatburgemeester van Heerlen, treft ze haar moeder Truus (76) thuis in Brunssum dood aan. Het is de laatste keer dat ze haar zal zien. In Brunssum mogen nabestaanden namelijk geen afscheid nemen als de gemeente de uitvaart betaalt.

Kim heeft die avond al tien keer naar haar moeder gebeld, maar zonder resultaat.

Zo koud

Samen met haar echtgenoot besluit ze naar Brunssum te rijden. De honden, normaal dol op een bezoek aan Truus, blijven deze keer echter in de auto zitten. “Ik wist dat er iets niet klopte”, zegt Kim. Als ze haar moeder ziet zitten, schrikt ze enorm. “Ze voelde zo koud. Ik belde meteen 112. Van de meldkamer kreeg ik te horen niets aan te raken of te verplaatsen vanwege forensisch onderzoek.” Twee uur later neemt een uitvaartbedrijf het lichaam mee.

Geen uitvaartverzekering

Kim gaat op zoek naar papieren in het bescheiden appartement. “Ik vond overal stapels ongeopende post met rekeningen. In lades, tussen kleding en zelfs in een kapotte vriezer. Ik heb haar bankafschriften doorgeploegd, maar vond geen uitvaartverzekering.”

Gemeentelijke uitvaart

Als niemand zorg draagt voor de uitvaart van een overledene, ligt de verantwoordelijkheid bij de burgemeester van de gemeente waar het overlijden heeft plaatsgevonden. De kosten voor de uitvaart komen in dat geval dus ook voor rekening van die gemeente. In de Wet op de lijkbezorging (Wlb) staan echter geen richtlijnen waar zo’n ‘gemeentelijke uitvaart’ precies aan moet voldoen. Daardoor krijgen lokale overheden de vrijheid om zelf te bepalen hoe de uitvaart wordt vormgegeven en op welke manier de gemaakte kosten worden verhaald.

Kosten

Voor Kim worden de kosten door de uitvaartondernemer op een rij gezet: een crematie in Brunssum zou 2100 euro kosten. Als ze dat niet kon betalen, zou het neerkomen op een gemeentelijke uitvaart zonder afscheid. Wilde ze de as van haar moeder behouden, dan kwam daar nog eens 1500 euro bij. Een eventuele afscheidsdienst zou 1100 euro extra kosten. “Dat geld had ik niet”, zegt Kim.

Toename gemeentelijke uitvaarten

Volgens gegevens die L1 heeft opgevraagd, neemt het aantal gemeentelijke uitvaarten in verschillende

Limburgse gemeenten toe. Ze tonen een stijgende trend sinds 2022. In Venlo werden sindsdien 38 gemeentelijke uitvaarten gehouden (2022: 9, 2023: 14, tot 6 december 2024: 15). In Maastricht ligt dit aantal op 53 (2022: 15, 2023: 15, 2024: 23). Heerlen noteerde sinds 2022 in totaal 73 gemeentelijke uitvaarten. In Brunssum waren er 6 vanaf 2022 tot heden. Venray kan alleen melden dat het sporadisch voorkomt, zonder exacte cijfers.

Sober en respectvol

Achter deze getallen gaan uiteenlopende praktijkvoorbeelden schuil. In Venlo rust de gemeentelijke uitvaart op een sobere maar respectvolle basis: een begrafenis met maximaal tien aanwezigen, een korte toespraak door de uitvaartondernemer, en voor islamitische uitvaarten een apart deel van de begraafplaats. In Maastricht kan er een kist, bloemen en eventueel muziek worden geregeld. Een ambtenaar spreekt dan een woord, zelfs bij 'eenzame uitvaarten', waar geen nabestaanden zijn. Als religieuze overtuigingen crematie uitsluiten, wordt er begraven. Heerlen, Venray en Brunssum kiezen voor een andere benadering. Daar zijn gemeentelijke uitvaarten volgens de gemeenten "sober maar respectvol". De uitvaart bestaat uit een crematie zonder aankleding. "De meest sobere vorm. Dus geen advertentie, geen afscheidsdienst en geen mogelijkheid voor het nemen van afscheid of het bijwonen van de uitvaart", aldus de gemeente Brunssum.

Bijzondere bijstand

Alle gemeenten benadrukken de mogelijkheid van bijzondere bijstand voor uitvaartkosten, mits nabestaanden financieel in aanmerking komen. In de praktijk moet daarvoor aan strenge voorwaarden worden voldaan. Ook wordt geprobeerd de kosten op nabestaanden te verhalen, een stap die in emotionele omstandigheden wrang kan aanvoelen. Kim weet zich uiteindelijk te redden met een lening en financiële steun van de familie, zodat ze de as van haar overleden moeder toch zelf kan uitstrooien.

Bron: De Limburger, Barbara Nieuwkoop, 13-12-2024, Sjaak.

De 7 punten, de nieuwe Wet en hoe dat verder gaat

DINSDAG 10 DECEMBER 2024

BLOG

We waren er klaar voor. Het draaiboek gereed, de borden gedrukt en de praatjes voorbereid. Maar de minister zei het werkbezoek met de uitvaartbranche af. Onrust in het binnenlands bestuur. Hoe gaan we nu verder met de nieuwe wet in wording?

Natuurlijk hadden we graag persoonlijk aan de minister laten zien wat er allemaal komt kijken bij een uitvaart. Waarom onze 7 punten belangrijk zijn en wettelijke borging noodzakelijk. Misschien had het nog geleid tot nieuwe inzichten en wijzigingen in het voorstel. Nu de minister pas veel later komt, gaan wij met volle kracht vooruit op een andere route.

Onze reactie op het conceptvoorstel Wet Bestemming Lichamen van overledenen krijgt vorm. Vanuit de wijsheid ‘eendracht maakt macht’ proberen we als 11 verenigingen in de uitvaartbranche tot een gezamenlijke reactie te komen. Wel zo duidelijk. En er zijn best veel punten die we gewijzigd willen zien. Want bij punten zoals het snijden en prikken in een overledene of geschillenbeslechting moet volgens ons niet de vrije markt het zwaarst wegen, maar de bescherming van de overledene en de nabestaanden. En daarna is het zaak de Kamerleden te informeren over wat hier speelt. Met moties en amendementen kunnen zij veel invloed hebben op het wetsvoorstel. Met de vele partijen in de Tweede Kamer wordt dit een grote klus, maar één waar ik zin in heb. Het is tijd om van ons te laten horen. En de bekroonde uitvaartcakes die we geregeld hadden voor het werkbezoek. Die laten we nu maar bezorgen bij het ministerie. Denken ze daar toch even aan ons.

Brigitte Wieman, Directeur BGNU

Lichtjesavond in Dalen op zondag 8 december

Dalen – Uitvaartvereniging ‘De Laatste Eer’ uit Dalen hield zondag 8 december een lichtjesavond. Tussen 18.30 en 20.00 uur was iedereen welkom op de begraafplaats en aula aan de Hoofdstraat 27 in Dalen.

De begraafplaats is zondagavond sfeervol verlicht en er wordt gezorgd voor warme dranken en wat lekkers. Op de begraafplaats is er de gelegenheid om een lichtje en/of grafstukje (zelf meenemen) te plaatsen op de graven of bij de urnenmuur. Er is op de begraafplaats ook een gedenkboom waarin u, op een houten hartje, een gedachte, wens of groet kunt achterlaten. Ook is er gelegenheid om een waxinelichtje te plaatsen op een groot houten hart.

De lichtjesavond is toegankelijk voor iedereen, ook als u geen lid bent van de uitvaartvereniging of een dierbare wilt gedenken die elders is begraven of een urn heeft.

Bron: Coevordernieuws, 06-12-2024, Sjaak.

Uw FKB-samenwerkingspartner

Twenthe is

- meer dan 75 jaar een zelfstandige/solvabele uitvaartverzekeraar
- samenwerkingspartner van meer dan 200 uitvaartverenigingen
- specialist in uitvaartverzekeringen (geen andere verzekeringen)
- een no-nonsense organisatie, korte lijnen/persoonlijk contact

Meer samen, samen meer?

Informeer vrijblijvend bij onze buitendienst-inspectie

Regio Noord en West	Henk Schreiber	06-17498509
Regio Oost en Zuid	Cor ter Braak	06-17498499

Voor overige vragen: info@twenthe.nl of bel 053-4312732

Samenstelling Algemeen Bestuur FKB per 09-07-2023

Voorzitter:

Sjaak den Hollander, Illikhoven 14-A,
61116 AL Illikhoven. Tel.: 046 - 4810205
jjdenhollander@planet.nl

Secretariaat:

mw. G.W. Nijland-Wevers
Tel.: 06 - 23894310
secretaris@f-k-b.nl

Penningmeester:

Frenk Lardinois, Florence Nightingalestraat 155
6441 HW Brunssum Tel.: 045 - 5272717
penningmeester@f-k-b.nl

Webmaster:

Frenk Lardinois, Florence Nightingalestraat 155
6441 HW Brunssum Tel.: 045 - 5272717
penningmeester@f-k-b.nl

Bestuurslid:

Martin Slippens, Streekweg 347,
1616 AH Hoogkarspel Tel.: 0228 - 526740
mslippens@hetnet.nl

Herman Borgelink, Moatsnieder 24
7483 CV Haaksbergen Tel.: 06 - 22386717
info@barbarahaaksbergen.nl

FKB

een levende vereniging rondom de dood

MEER SAMEN -SAMEN MEER

Bel gerust voor informatie

Wij maken u met plezier verder wegwijs in de
FKB en uitvaartland!

Regio Noord/Oost:

(Groningen / Friesland / Drente / Overijssel /
Gelderland / Flevoland)

Wilma Nijland Tel.: 06 - 23894310
Herman Borgelink Tel.: 06 - 22386717

Regio West:

(Noord-Holland / Zuid-Holland / Utrecht / Zeel-
and)

Martin Slippens Tel.: 0228 - 526740

Regio Zuid:

(Noord-Brabant / Limburg)

Sjaak den Hollander Tel.: 046 - 4810205
Frenk Lardinois Tel.: 045 - 5272717

